

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието*
(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)

Институция: Министерството на финансите	Нормативен акт: Наредба за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор
--	---

Декември 2016 г. – Януари 2017 г.	Дата:2016 г.
-----------------------------------	---------------------------

Контакт за въпроси: Благовест Русанов, Петър Петров	Телефон: 02/98592361, 02/98592366
--	--

1. Дефиниране на проблема:

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

Измененията и допълненията в Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС) (ДВ, бр. 51 от 2016 г.) налагат приемането на подзаконов нормативен акт за прилагане на отделни разпоредби към него. Основните, произтичащи от закона изменения са:

Въвеждане на задължение за изграждане на одитни комитети във всички министерства, в Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция и в общините с изградени звена за вътрешен одит (чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор – (ДВ, бр. 51 от 2016 г.). С въвеждането на това законово изискване, на практика се привежда в действие създадената със закона „двойна линия“ на докладване на резултатите от дейността на вътрешния одит - пред ръководителя на организацията и пред одитния комитет.

В организациите, извън тези по чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС, в които има изградено звено за вътрешен одит, одитни комитети могат да се създават по решение на ръководството на организацията.

В международната практика по вътрешен одит одитните комитети изпълняват и функции, свързани с наблюдение на процесите по управление на риска, както и комуникация с външния одит. Това е установено и в действащия ЗВОПС.

Предвижда се минимум две трети от членовете на одитните комитети да бъдат външни за организацията лица, например в общините това биха могли да са представители на местната общественост.

В редакцията на Закона за вътрешния одит в публичния сектор преди измененията и допълненията от месец юли 2016 г., обнародвани в „Държавен вестник“, бр. 51 от 2016 г., сформирването на одитни комитети беше предоставено на преценката на ръководителите на организации, като десетгодишната практика в България показва, че в публичния сектор одитни комитети по ЗВОПС са създавани несистемно. Практиката в държавите-членки на Европейския съюз показва широко разпространение и активиране на изграждането на одитни комитети. Те са създадени като консултативни органи, чрез които се допринася за поддържане на организационната и функционалната независимост на вътрешния одит. Ролята им е да осигуряват необходимата професионална подкрепа на вътрешния одит пред

ръководството на организацията.

В чл. 18, ал. 11 от ЗВОПС законодателят е делегирал на Министерския съвет да приеме наредба относно процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор.

Липсата на подзаконова нормативна уредба, регламентираща процедура за определяне на състава и дейността на одитните комитети възпрепятства тяхното създаване на практика. При липсата на ясни правила дори ръководителите на организации, които имат разбиране за ползата от създаването на одитен комитет в тяхната организация, нямат необходимата увереност за да предприемат действия в тази насока.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Разпоредбата на чл. 18, ал. 11, представляваща законовата делегация за приемане на наредбата от Министерския съвет, е създадена с измененията и допълненията на Закона за вътрешния одит в публичния сектор от месец юли 2016 г. В този смисъл, към момента няма съществуваща нормативна уредба относно процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети и не съществуват проблеми по прилагането. Не е възможно проблемът да бъде разрешен в съществуващото законодателство, тъй като такава уредба няма.

Следващи организационни и технологични мерки ще бъдат необходими, но те ще бъдат съпътстващи, тъй като само нормативен акт може да установи трайни и унифицирани правила за поведение от страна на задължените администрации и по този начин ще бъде улеснена работата по предвиденото в ЗВОПС определяне на състава и дейността на одитните комитети.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Наредбата за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети е изцяло нов нормативен акт и не са изготвяни съответни последващи оценки на въздействието.

2. Цели:

1. Осигуряване на унифициран подход при определянето на състава на одитните комитети;
2. Осигуряване на участие в одитните комитети на лица, които имат необходимия управленски опит, професионален авторитет и висок морал;
3. Осигуряване на унифицирани правила, уреждащи дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор;
4. Създаване на допълнителни предпоставки за осигуряване на по-голяма публичност и прозрачност на дейността на организациите от публичния сектор, в т.ч. на дейността по вътрешен одит.

След влизането в сила на подзаконовия нормативен акт, целите по т. 1 и 2 ще бъдат изпълнени еднократно. Целите по т. 3 ще бъдат постигнати в процеса на прилагане на акта.

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Преки заинтересовани страни

1. Министерствата, общините с изградени звена за вътрешен одит и Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция (в качеството им на задължени субекти);
2. Организацията от публичния сектор, извън тези по т. 1, в които има изградено звено за вътрешен одит и при взето решение от ръководството на организацията за изграждане на одитен комитет.

Косвени заинтересовани страни:

Служителите в организацията, с изградени одитни комитети; гражданите, в качеството им на ползватели на определени административни услуги, неправителствени организации, като например - Институтът на вътрешните одитори в България, Камарата на вътрешните одитори в Югозападна България, Националното сдружение на общините в Република България и др.

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

4. Варианти на действие:

При този нормативен акт не е възможно да бъдат формулирани варианти, различни от вариант „без намеса“ и предложеният вариант за приемане на наредбата.

По своята същност Наредбата за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организацията от публичния сектор не осъществява пряко регулиране на стопанските субекти и поради тази причина вариантите са само два – Вариант 1 „Без намеса“ и Вариант 2 „Приемане на наредбата“. Всякакъв друг междинен вариант би бил неизпълнение на нормативни актове от по-високо ниво.

Вариант за действие 1 „Без намеса“:

При този вариант ще продължи да се наблюдава:

- Липса на унифициран подход при определянето на състава на одитните комитети;
- Липса на унифицирани правила, уреждащи дейността на одитните комитети в организацията от публичния сектор;
- Липса на допълнителни предпоставки за по-голяма публичност и прозрачност на дейността на организацията от публичния сектор, в т.ч. на дейността по вътрешен одит;
- Неизпълнение на законоустановени задължения.

Вариант за действие 2 „Приемане на наредбата“:

При този вариант ще бъдат осигурени:

- Унифициран подход при определянето на състава на одитните комитети;

- Унифицирани правила, уреждащи дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор;
- Укрепване на организационната и функционалната независимост на вътрешния одит;
- Нарастване популярността на вътрешния одит и осигуряване на необходимата му професионална подкрепа пред ръководството на организацията;
- По-широка публичност и прозрачност на дейността на организациите от публичния сектор, в т.ч. на вътрешния одит като част от системата за вътрешен контрол;
- Изпълнение на законоустановени задължения.

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Вариант за действие 1 „Без намеса“.

Икономически негативни въздействия:

- Без приемането на общите изисквания, въведени с наредбата, ще бъде затруднена администрацията на организациите, които следва да изградят одитни комитети. Това ще доведе до допълнителни разходи за организациите и загуба на технологично време и човешки ресурс за изготвяне на правила за определяне състава на одитните комитети и за тяхната дейност.

Социални негативни въздействия:

- Без приемането на общите изисквания, въведени с наредбата, няма да се осигури широка публичност и прозрачност на дейността на организациите от публичния сектор, в т.ч. на вътрешния одит като част от системата за вътрешен контрол.

Екологични негативни въздействия:

- Не са идентифицирани.

Вариант за действие 2 „Приемане на наредбата“.

Икономически негативни въздействия:

- Допълнителна административна тежест изразяваща се в необходимостта от ангажиране на допълнителен материален и човешки ресурс. Това би се отразило върху цялостната дейност на организацията и постигането на поставените цели. Основната

тежест при ангажиране на допълнителен човешки ресурс се очертава процедурата за определяне на състава на одитните комитети и административното обслужване на дейността им;

- Формално изпълнение на задълженията от страна на членовете на одитния комитет, което не носи полза на организацията, но създава допълнителна административна тежест и води до допълнителни финансови разходи.

Социални негативни въздействия:

- Загуба на общественото доверие към организацията, в резултат на появата на неблагоприятна, увреждаща репутацията информация в общественото пространство, в случай, че в състава на одитните комитети участват лица, неотговарящи на очакванията на обществеността. Налице е вероятност за настъпване на значителни загуби за организацията от морален/социален характер.

Екологични негативни въздействия:

- Не са идентифицирани.

6. Положителни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант за действие 1 „Без намеса“:

Ползите за заинтересованите страни са следните:

1. Министерствата, общините и Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция (в качеството им на задължени субекти):

Министерствата, общините и Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция няма да реализират ползи при Вариант 1 „Без намеса“, тъй като те са задължени субекти по Закона за вътрешния одит в публичния сектор и приемането на наредбата само би улеснило изпълнението на техните задължения за сформирани одитни комитети и уреждане на дейността им.

2. Организациите от публичния сектор, извън тези по чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, в които има изградено звено за вътрешен одит и по решение на ръководството им се създава одитен комитет (организациите по чл. 18, ал. 4 от ЗВОПС):

Организациите от публичния сектор по чл. 18, ал. 4 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор няма да реализират ползи при Вариант 1 „Без намеса“, тъй като не са задължени субекти по чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, но биха могли да се възползват от тази възможност и приемането на наредбата само би улеснило прилагането на закона.

Вариант за действие 2 „Приемане на наредбата“:

Ползите за заинтересованите страни са следните:

1. Министерствата, общините и Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция (в качеството им на задължени субекти):

Министерствата, общините и Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция ще могат да използват нормативноустановените правила, като прилагат унифициран подход при определянето на състава на одитните комитети. С приемането на наредбата ще са налице и унифицирани правила, уреждащи дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор. Правилата на наредбата ще допринесат за по-широка публичност и прозрачност на процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети.

2. Организациите от публичния сектор, извън тези по чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, в които има изградено звено за вътрешен одит и по решение на ръководството им се създава одитен комитет:

Организациите от публичния сектор по чл. 18, ал. 4 от ЗВОПС, които не са задължени субекти по чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, ще могат да използват нормативноустановените правила за процедурата за определяне на състава на одитните комитети и дейността им.

7. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са идентифицирани възможни конкретни рискове от приемането на наредбата, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

- Ще се повиши
- Ще се намали
- Няма ефект

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

С Наредбата за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор няма да се създадат нови регулаторни режими.

9. Създават ли се нови регистри?

Не се създават нови регистри.

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те.....

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

- Актът засяга пряко МСП
- Актът не засяга МСП
- Няма ефект

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

- Да
- Не

12. Обществени консултации: Проектът на Наредба за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор е публикуван за обществени консултации на интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации. С оглед спазване на законоустановения срок за приемане на наредбата от Министерския съвет срокът за обществената консултация е 14 дни от публикуването на интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации на проектите на актове (проект на постановление на Министерския съвет и проект на наредба),

доклада на министъра на финансите до Министерския съвет и частичната предварителна оценка на въздействието.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- Да
 Не

.....
.....
Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Жасмина Точева, с.д. директор на дирекция „Вътрешен контрол“ в Министерството на финансите

Дата:

Подпис: